

De Beatles zingen in Berlijn

Columns - 3 april 2025 - Auteur: Carsten Brzeski

De Beatles wisten het meer dan zestig jaar geleden al: 'Money can't buy me love.' Inmiddels weet heel Berlijn het ook. Hoewel de schuldenrem levend werd begraven, struikelt de regering in de maak mogelijk alsnog over geld.

Zelfs na de historische draai in de Duitse begrotingspolitiek en het akkoord om honderden miljarden euro's in infrastructuur en defensie te pompen, was het duidelijk dat coalitieonderhandelingen niet van een leien dakje zouden lopen. Maar dat de onderhandelingen vanwege - toch zeer ruim begroot - geld op de klippen dreigen te lopen, lijkt een slechte grap.

Nadat alle documenten van de coalitieonderhandelingen waren gelekt, liggen de gesprekken de facto op straat. Iedereen weet nu welke onderhandelaar al of niet heeft moeten toegeven als er een definitief akkoord komt. Geen ideale uitgangspositie voor een liefdesakkoord.

Zeker niet als je ziet dat nog veel vragen openblijven en beide onderhandelende partijen, de CDU/CSU en de SPD, dure verkiezingsbeloftes hebben gedaan die ze allemaal willen verzilveren. Denk aan belastingverlagingen, hogere pensioenen voor moeders of gratis schoolmaaltijden. Het ministerie van Financiën gaat er nu al van uit dat er over de komende vier jaar een tekort in de begroting van 100 miljard euro zal zijn, exclusief de kosten van de stokpaardjes uit de campagne.

Nu blijkt dat het zelfs met *Sondervermögen* (lees: veel staatsschuld) lastig is om twee volledig verschillende opvattingen over de toekomst van de economie samen te brengen. Tenzij je er nog meer geld tegenaan gooit. Hoe is het anders mogelijk om de ideeën van een klassiek sociaal-democratisch economisch model met veel subsidies, overheidsinterventie en herverdeling te verenigen met het aanbodzijde-idee van een economie met prikkels voor bedrijven om te investeren? Er is maar één oplossing: een van de twee moet over zijn eigen schaduw springen en zijn politieke gedachtegoed loslaten.

De 500 miljard euro investeringen in infrastructuur is in dat geval brandhout: even warm maar zo weer opgebrand.

Een volgende Duitse regering zonder sluitend concept voor de economie en alleen nog meer schulden is de doodsteek voor de economie. De 500 miljard euro

investeringen in infrastructuur is in dat geval brandhout: even warm maar zo weer opgebrand. De Duitse economie heeft naast een functionerende infrastructuur ook veel meer particuliere investeringen nodig: lagere belastingen en meer prikkels voor innovatie. En verder aandacht voor het commercialiseren van innovatie, met minder bureaucratie en meer e-government. En ook een houdbaar pensioen- en zorgstelsel, naast een duidelijke energiestrategie. De lijst is lang voor een toekomstbestendige economie.

Helaas gaan de voor de Duitse economie zo belangrijke coalitieonderhandelingen de verkeerde kant op. Toekomstig kanselier Friedrich Merz lijkt de tanden stuk te bijten op deze coalitie. Waarmee de toestand veel weg heeft van die andere Beatles-song, 'Hello Goodbye'. 'You say goodbye, and I say hello' tegen nieuwe verkiezingen.

Deze column is met toestemming overgenomen uit De Tijd.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/62931/de-beatles-zingen-in-berlijn>